proLékaře.cz | 7.11.2026

Několik rad navrhovatelům grantových projektů v oblasti neurověd a duševního zdraví

Vážené kolegyně a kolegové,
každým rokem je možné ucházet se o přidělení finančních prostředků na výzkum (grant) u Agentury pro zdravotnický výzkum (AZV) Ministerstva zdravotnictví ČR. Většina podaných žádostí o grant je kvalitní a dobře zpracovaná po stránce obsahové i formální. Někdy však v podané žádosti dochází ke zbytečným pochybením ze strany navrhovatelů, která snižují celkovou úroveň projektu, a tím také možnost jeho financování. Proto jsme se jako řešitelé grantových projektů v oblasti neurověd a duševního zdraví rozhodli, že méně zkušeným navrhovatelům projektů poskytneme několik následujících rad, které mohou být využity ke zkvalitnění výzkumných návrhů:

Agentura pro zdravotnický výzkum má omezené finanční prostředky a usiluje o financování většího počtu kvalitních projektů zdravotnického aplikovaného výzkumu, proto se u projektů požadujících na celou dobu řešení více než 12 miliónů Kč vyžaduje vyšší počet dosažených výsledků (IF publikací apod.) a požadavkům navrhovatelů na více než 15 miliónů Kč na jeden projekt lze jen vzácně vyhovět. Přidělování finančních prostředků je nastaveno tak, že pouze 20 % z podaných projektů obdrží financování. Jedná se ročně cca o 10 nejlépe hodnocených standardních žádostí (Podprogram 1) a jednu až dvě žádosti juniorské (Podprogram 2, dříve navrhovatelé do 35 let věku, nyní nejvýše 8 let od udělení akademického titulu Ph.D. nebo jeho ekvivalentu). U juniorských projektů je stanovená pevná horní finanční hranice 7 miliónů Kč. Podrobné informace jsou uvedeny v Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2024–2030 (https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2023/03/Program-na-podporu-zdravotnickeho-aplikovaneho-vyzkumu-na-leta-2024-2030.pdf) a v Zadávací dokumentaci VES 2023 (https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2022/04/ZD-VES-2023.pdf), případně další aktualizované informace na stránkách AZV (https://www.azvcr.cz/).

Navrhovatel i spolunavrhovatel by měli mít vědeckou kvalifikaci definovanou metodikou AZV (akademický titul Ph.D. nebo jeho ekvivalent, adekvátní publikační činnost a citační ohlas). V případě, že navrhovatel, případně spolunavrhovatel požadovaná kritéria nesplňují, šance získat financování výrazně klesá.

Při posuzování projektu se velmi cení originalita výzkumného záměru. V návrhu by mělo být popsáno, v čem je navrhovaný výzkum originální.

Ve výzkumném týmu by měli být alespoň dva studenti, ať již pre-, či postgraduální.

Projekty, ve kterých není řádně provedena power analýza (statistické určení počtu potřebných výzkumných subjektů před započetím výzkumu), případně kde není jasné, z jakých dat power analýza vychází, jsou předem odsouzeny k zamítnutí. Povinné je také uvedení harmonogramu činností při řešení projektu ve formě tabulky a případně i přehledného diagramu.

Mezi plánovanými hlavními výsledky řešení projektu by měly být původní články (obsahující výsledky vlastního výzkumu, nikoliv jen souhrny) v recenzovaných odborných periodikách kategorie Jimp, tedy v časopisech obsažených v databázi Science Citation Index / Web of Science (WoS), se stanoveným impakt faktorem (IF). Návrh počtu publikovaných článků by měl být realistický. Větší množství přislíbených prací vypadá impozantně, nicméně nedodržení plánovaného počtu hodnotí členové panelu negativně.

Obvyklý reálný počet jsou tři až čtyři Jimp publikace za celou dobu řešení projektu. Kvalita by měla převažovat nad kvantitou, je vhodné usilovat o publikace v časopisech Q1 a Q2. Neuznávají se publikace v tzv. predátorských časopisech (viz např. https://knihovna.cuni.cz/rozcestnik/sber-dat-o-publikacni-cinnosti-riv/predatorske-casopisy-a-hodnoceni-clanku-v-ceske-republice/). Náklady na takové publikace nemusejí být uznány a může být požadováno jejich vrácení. Pro úspěšné hodnocení projektu je nutné minimálně jeden článek z kategorie Jimp dedikovat výhradně jednomu projektu AZV (mohou přitom být uvedeni ostatní poskytovatelé a případně institucionální podpora).

AZV primárně financuje aplikovaný výzkum, tedy původní zkoumání s cílem získání nových poznatků, zaměřených na konkrétní praktický záměr nebo cíl. Vědecké práce financované ze strany AZV by tedy měly mít výsledek, který bude v brzké době využitelný pro klinickou praxi u lidí. Tohoto je málokdy dosaženo u ryze animálních studií. Případný podíl základního výzkumu může tvořit maximálně 20 % činností projektu a zároveň maximálně 20 % finančních nákladů projektu.

Je výhodou, pokud navrhovatel ve své žádosti vykáže již předchozí vědeckou činnost, obdobnou té, pro kterou nyní žádá financování (pilotní studie, předběžné výsledky a jejich publikace). Je vhodné, když navrhovatel v dané oblasti spolupracuje alespoň s jedním zahraničním odborníkem a zájem tohoto odborníka o další spolupráci doloží.

Žádost o financování výzkumu sice není publikací, nicméně pokud jsou přítomny opakované a hrubé jazykové chyby v angličtině (případně i v češtině), nepůsobí to dobře. U anglického textu doporučujeme kontrolu rodilým mluvčím, například alespoň zahraničním studentem. Stejně tak nepůsobí dobře, pokud jsou v české části projektu nadměrně užívány termíny anglické, přestože mají všeobecně používané české ekvivalenty.

Přehledná a názorná úprava žádosti o grant je rovněž významná.

Odkazujeme rovněž na stránku https://www.azvcr.cz/casto-kladene-dotazy/ – často kladené dotazy, týkající se žádostí o grant u AZV.

prof. MUDr. Ladislav Hosák, Ph.D.
Psychiatrická klinika LF UK a FN Hradec Králové

prof. MUDr. Michal Bar, Ph.D.
Neurologická klinika LF OU a FN Ostrava

doc. MUDr. Martin Bareš, Ph.D.
Národní ústav duševního zdraví Klecany

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.
Neurologická klinika LF MU a FN u sv. Anny v Brně

prof. MUDr. Evžen Růžička, DrSc.
Neurologická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

prof. MUDr. Martin Smrčka, Ph.D., MBA
Neurochirurgická klinika LF MU a FN Brno

prof. MUDr. Jan Vevera, Ph.D.
Psychiatrická klinika LF UK a FN Plzeň